



## Mistr redukce

Mladším výtvarníkům citelně chybí pokora, říká výtvarník Václav Mandelík.

**PÁTEČNÍ ROZHOVOR**

str. 8–9



## Správný čas na Londýn

Po brexitu nastal dobrý čas na výlet do Londýna. V budoucnu může být návštěva dražší a složitější.

**CESTOVÁNÍ**

str. 12

**CZK/EUR** • 27,025 / +0,005 Kč **CZK/USD** • 24,252 / +0,034 Kč **PX** • 866,37 / +0,84 % **EURO STOXX 50** • 3017,49 / -0,19 % **ZLATO** • 1312,81 \$ / +0,35 %

## KOMENTÁŘ: TRH POTŘEBUJE NAROVNAT. EET POMŮŽE / str. 10

### Krátce

#### Česko je proti zastavení jednání o dohodě TTIP

Na zářijovou schůzku ministrů obchodu pojedí Česko se záměrem zablokovat snahu Francie ukončit jednání mezi Evropskou unií a USA o obchodní a investiční dohodě. **str. 2**

#### Pojišťovna dá pacientům možnost hodnotit lékaře

Oborová zdravotní pojišťovna spustila internetový katalog Atlas doktorů, na němž mohou pacienti známkovat lékaře. Lékařská komora o projektu nic neví a diví se, že jej s ní pojišťovna nekonzultovala. **str. 3**

#### ČD si hájí exkluzivitu na trati z Prahy do Brna

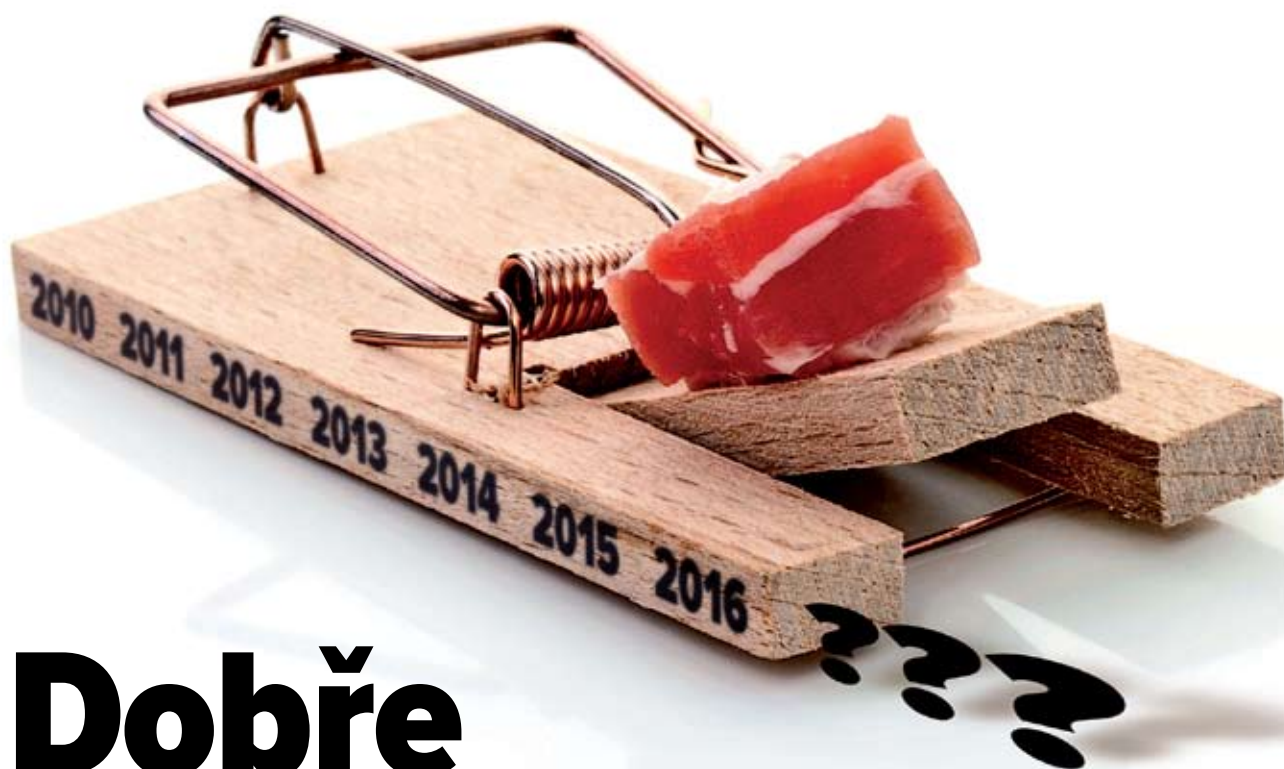
Národní železniční dopravce již podruhé podal k Drážnímu úřadu podnět k přezkoumání situace na trati Praha–Brno. Úřad by měl podle drah zjistit, zda vstup Regiojetu na trasu Praha–Brno neohroží služby vnitrostátní dopravy a peníze, které vynakládá stát na dotace. **str. 5**



twitter.com/e15news

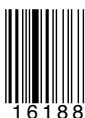
#### TEREZA ZAVADILOVÁ:

Nechápu, proč je sláva z toho, že Hrad odsoudil k omluvě zjevně negramotný soud.



# Dobře uleželá Pražská šunka

Leží v Bruselu už bezmála **šest let**. Právě tak dlouho čeká Pražská šunka na zápis do seznamu **zaručeně tradičních specialit EU**. A ještě si počká. Úředníci Evropské komise nyní zkoumají poslední **námítky** proti zápisu této známé české pochoutky. Času mají **dost**. Řízení kolem zápisu Chelčicko-lhenického ovoce například trvalo rekordních **sedm a půl roku**. **BYZNYS / str. 4**



9 771803 454307 16188

## Zápisník Štěpána Brunera



### Dobrá adresa

**Doněti separatisté** si v Ostravě otevřou zastupitelskou kancelář. Omšelý činžák na Sokolské třídě sdílí s prodejcem elektroniky a trafikou U Cézara. Ta se může pochlubit tím, že patří k vybraným prodejcům časopisu *Psí kusy*. Jak výstižné. Sídlo pak mají ve stejném skladu jako obchodník s lihovinami. Opravdu tenhle spolek, protože tím podle českého práva je, usiluje o to, aby ho někdo bral vážně?

**Článek „Hitler je gentleman“** nikdy nevyšel, potvrdil odvolací soud. Prezident Miloš Zeman ale navzdory všem důkazům trvá na tom, že ho četl. Z toho vyplývají pouze dva možné závěry – buď je hlava státu usvědčený lhář, nebo mu již zdraví neslouží tak, jak je pro výkon jeho funkce nezbytné. Tak jako tak má člověk se špetkou cti na jeho místě jedinou možnost – odejít.

**Předvolební gulášek** už je zjevně pasé. Zatímco předseda ANO Andrej Babiš slavil úspěch s koblihami, jeho vládní kolega z ČSSD Jan Mládek zkouší v senátní kampani štěstí s růžemi. Pomineme-li odpuzující oranžovo-růžovou barvu, kterou květům nadiktoval grafický manuál socialistů, jeví se jeho volba prezentu jako nevhodná i v dalším ohledu. Pan ministr se totiž dobrovolně diskvalifikoval u části voličů. Růže se podle jinak dobrého zvyku rozdávají pouze dámám.

## Protagonisté dne



**Lubomír KOVAŘÍK**  
ŠÉF ČESKÉ ZBROJOVKY

Podnik začne montovat pistole v závodě v Limě. Je to poprvé, co navázal technologickou spolupráci na latinskoamerickém trhu.

str. 6



**António COSTA**  
PREMIÉR PORTUGALSKA

Portugalsku se dlouhodobě nedaří. Vzhledem k problémům s bankami a levicí ve vládě nemá země růžové vyhlídky ani do budoucna.

str. 6



**Michel TEMER**  
PREZIDENT BRAZÍLIE

Novým prezidentem Brazílie je pravicový politik a před ním stojí nelehký úkol postavit ekonomicky rozvrácenou zemi opět na nohy.

str. 7

## PREZIDENT U KATEDRY



**U VČEREJŠÍHO ZAHÁJENÍ** školního roku nemohl chybět ani prezident Miloš Zeman, který navštívil základní školu ve Stochově na Kladensku. Prvníákům rozdál památníčky se svým podpisem a popřál jim hodně přátel. Od ředitele základní školy Milana Hampla dostal prezident žákovskou knížku se slovním hodnocením.

# Česko půjde proti Francii a Německu, chce TTIP

■ Na zářijovou schůzku ministrů obchodu pojede Česko s tím, že chce zablokovat snahu Francie o ukončení jednání mezi EU a USA o obchodní a investiční dohodě.

Jan Stuchlík

Česko chce, aby Evropská komise dál jednala se Spojenými státy o obchodní a investiční dohodě TTIP. „Budeme proti jakýmkoliv snahám o zastavení jednání s USA,“ řekl deníku E15 ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek před zářijovou neformální schůzkou ministrů obchodu EU. Tam bude zástupce členských států o postupu jednání informovat Evropská komise. Francie ovšem podle státního tajemníka pro zahraniční obchod Matthiase Fekla požádá komisi o zastavení jednání, protože dohoda ztratila politickou podporu vlády.

Kromě Fekla se proti TTIP tento týden vyslovil německý ministr hospodářství, sociální demokrat Sigmar Gabriel, a rakouský

ministr hospodářství Reinhold Mitterlehner. Nynější vlna odporu vlivných evropských politiků vůči dohodě s USA podle Mládka souvisí s letošním rozhodnutím Velké Británie o odchodu z EU. „V EU je skupina zemí, které podporují volný obchod, mezi něž patří i Česko. Tuto skupinu vedla Velká Británie. Tím, že v ní nyní Británie napůl není, tato skupina těžce oslabila a převážily protekcionistické tendence v jiných zemích,“ dodává Mládek.

Pokud by měla averze k uvolňování mezinárodního obchodu v EU dominovat, bude to pro Česko znamenat nebezpečí. „Na volném obchodě jsme vždy vydělávali. Problém je v tom, že žádného tak významného spojení jako Velkou Británii teď v EU nenajdeme,“ říká Mládek.

O pokračování vyjednávání o TTIP se Mládek tento týden bavil s ostatními ministry během zasedání vlády. Proti snaze o uzavření TTIP se nikdo

nevyslovil. Česku by podle studie, kterou si nechalo zpracovat MPO, mohla dohoda vylepšit hrubý domácí produkt v řádu desetin procenta ročně.

Fekla a Gabriel tvrdí, že jednání o TTIP nemohou pokračovat, protože Američané nechťejí přistoupit na ústupky, které požadují vyjednávači Evropské unie. Ověřit tato tvrzení

„Je to spíše politický problém. Pro řadu politických stran je těžké čelit novým protestním hnutím,“ tvrdí ministr Jan Mládek.

nelze, protože vyjednávači se v oficiálních vyjádřeních omezují na obecná prohlášení, že jednání postupují kupředu. Přístup k dokumentům mají jen zástupci členských států či

europoslanci, a to v omezeném režimu.

„Jde spíše o politický problém. Pro řadu politických stran je těžké čelit novým protestním hnutím,“ tvrdí Mládek. Německo a Francie čekají příští rok parlamentní a prezidentské volby. Odboráři či ekologická hnutí či strany zelených ostře proti dohodě s USA protestují.

# OZP spouští bodování lékařů, těm to vadí

■ Lékaři jsou hodnoceni hvězdičkami, tentokrát oficiálně pod zdravotní pojišťovnou. Šéf lékařské komory Kubek se podivuje, že se pojišťovna s lékaři předem neporadila.

Adéla Čabanová

Nový internetový katalog Atlas doktorů s patientským známkováním lékařů chce být objektivnější než stávající soukromé projekty. Spustila ho Oborová zdravotní pojišťovna (OZP).

„Zásadní rozdíl oproti stávajícím zdravotním serverům, které umožňují do jisté míry podobné hodnocení, je v tom, že s námi může hodnotit pouze ten klient, který u hodnoceného lékaře skutečně byl. Prakticky odpadá zejména riziko falešných negativních recenzí,“ vysvětluje Radovan Kouřil, generální ředitel OZP.

OZP je počtem pojištěnců čtvrtou ze sedmi zdravotních pojišťoven v Česku. Smluvní

sít' má po celé republice, a tak je v katalogu velká většina ambulantních lékařů, celkem 30 tisíc. Hodnocení už je u 11 tisíc z nich. Týkají se prostředí ordinace nebo přístupu zdravotníků.

Lékaři vnímají anonymní veřejná hodnocení citlivě. Prezident České lékařské komory Milan Kubek se podivuje, že se OZP s představiteli lékařů předem neporadila, ani jim svůj záměr neoznámila. „Kdyby lékaři měli hodnotit přístup jednotlivých pojišťoven, bude to tomu

nejspíš odpovídat,“ řekl Kubek. Samotný projekt nechťel hodnotit, protože jej nezná.

Na Atlasu doktorů jsou zatím pacienti nejkritičtější k prostředí ordinace a kvalitě informací o další léčbě. Nejlepší známky naopak v průměru dávají lékařům za přístup lékaře a sestry.

Anonymní hodnocení lékařů na internetu už léta zprostředkovává webový katalog Známy lékař. Kromě hvězdiček zveřejňuje i komentáře anonymních pacientů. Lékaři ovšem po několika sporech mohou požádat o vymazání komentářů. Podobně mohou pacienti hodnotit i na portálech jako U lékaře nebo Top lékař. Zatímco lékaři často tvrdí, že na internetu bývají podvržené vzkazy psané jejich konkurenty, pacienti zase podezírají některé lékaře, že si sami píšou pochvaly.

Průzkumy spokojenosti pacientů procházejí dobrovolně některé české nemocnice. Sofistikované ukazatele kvality péče ale zatím veřejně nejsou ani u ambulant, ani u nemocnic.

## Vysvědčení lékařům od pacientů

### Průměrná známka

|                                         |     |
|-----------------------------------------|-----|
| Prostředí čekárny.....                  | 1,2 |
| Prostředí ordinace.....                 | 1,4 |
| Organizace vyšetření.....               | 1,3 |
| Přístup lékaře .....                    | 1,1 |
| Přístup sestry .....                    | 1,1 |
| Informace k dalšímu postupu léčby ..... | 1,4 |

Pramen Atlasdoktorů.cz, OZP



**DIPLOMACIE JAKO ZÁSTĚRKA.** Ambasáda v Bubenči má podle BIS poskytovat zázemí ruským zpravodajcům.

## V ČR loni nejvíce působili špióni z Ruska a Číny

Zpravodajské služby Ruska a Číny byly v loňském roce podle zprávy Bezpečnostní informační služby v Česku těmi neaktivnějšími. Čínské zájmy se soustředily na rozšiřování vlivu v české politice a ekonomice. Rusko loni vedlo hlavně informační válku související s ukrajinskou a syrskou krizí, zpravodajci také vyvíjeli úsilí dostat se k dotacím prostřednictvím nastrčených osob.

Ze zahraničních rozvědek v tuzemsku loni dominovali podobně jako v minulých letech ruští zpravodajci.

„Značná část ruských zpravodajských důstojníků působila pod diplomatickým krytím ruské diplomatické mise, která zůstávala početně stále velmi disproportionální vůči ostatním diplomatickým zastoupením včetně velmocí jako USA nebo Číny,“ napsala BIS ve výroční zprávě.

Špióni z Číny v minulých letech hlavně rozvíjeli svůj vliv a pronikání do státních struktur. Dlouhodobě se věnují především využití ekonomických argumentů k podpoře svých politických zájmů. /čtk/

## ZA MRŽE



**LOBBISTA MAREK DALÍK** včera nastoupil do ruzyňské věznice, kde si má začít odpykávat čtyřletý trest kvůli kauze kolem nákupu vozidel Pandur pro českou armádu. Dalík přitom ve středu odjel do zahraničí, čímž vyvolal spekulace, jestli do vězení nastoupí. Termín pro nástup do výkonu trestu mu měl vypršet včera v 16 hodin, Dalík přijel zhruba o 20 minut dříve. Vězni na něj měli při příchodu zpoza mříží hlasitě pokřikovat „Vítej v pekle“. Jeho kauzou se ještě bude zabývat Nejvyšší soud, kam podal dovolání.

## Krátce

### Z ČR loni odjelo sedm lidí k teroristům do Sýrie

Z Česka loni podle informací Bezpečnostní informační služby odcestovalo sedm lidí do Sýrie se záměrem připojit se k teroristickým organizacím. Tito lidé byli z islámského světa a v tuzemsku pobývali krátkodobě.

### Hrad se musí omluvit Peroutkově vnučce

Kancelář prezidenta republiky se musí omluvit vnučce Ferdinanda Peroutky za výroky Miloše Zemana, který novináře označil za autora článku „Hitler je gentleman“. Omlouvat se nemusí za tvrzení, že Peroutka napsal „nemůžeme-li zpívat s anděly, musíme výt s vlky“, ani za úvahu o fascinaci intelektuálů zručným učením.

### ŘSD v sobotu zpřístupní nedokončenou dálnici D8

Ředitelství silnic a dálnic v sobotu zpřístupní nedostavěný úsek dálnice D8 přes České středohoří. Úsek od Bilinky bude otevřen od 10 do 17 hodin. Dálnice má být po dlouholetých problémech dokončena v polovině prosince.

### Rozpočet v rekordním přebytku

Přebytek státního rozpočtu stoupl ke konci srpna na 81,2 miliardy korun z červencových 75,6 miliardy. Jde o nejlepší srpnový výsledek od vzniku ČR, uvedlo včera ministerstvo financí. Na celý rok je plánovaný schodek rozpočtu 70 miliard korun, podle ekonomů ale směřuje rozpočet na konci roku k vyrovnanému hospodaření. /čtk/



**TROJÍ PROVEDENÍ.** Svaz zpracovatelů masa žádá o zápis Pražské šunky ve třech podobách – v kompletní podobě s kostí, bez kosti a rovněž v tradiční konzervě vejcovitého tvaru.

# Zápis Pražské šunky mezi speciality EU se opět odkládá

■ Ani šest let po podání žádosti o zapsání mezi zaručené tradiční speciality EU není o osudu Pražské šunky rozhodnuto. Vyskytly se totiž další námitky.

Dušan Kůtner

Ve druhé půli srpna uplynuly tři měsíce od zveřejnění oficiální žádosti v Úředním věstníku EU o zapsání Pražské šunky na seznam zaručených tradičních specialit EU. Během této doby mohli členské země naposledy podat proti zápisu námitky. A ty také přišly – přestože od podání žádosti do jejího zveřejnění uplynulo pět a půl roku, během kterých se značnou část původních námitek podařilo odstranit.

„Jak bývá u žádostí o zápis časté, Evropská komise námitky obdržela. Momentálně dokumenty zkoumá,“ uvedla mluvčí generálního ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova Evropské

komise Clémence Robinová. Kdo a proč námitky podal, neuvědla.

Pokud by v tříměsíční lhůtě námitky nepřišly, bylo by zapsání Pražské šunky do souboru více než pěti desítek specialit včetně belgických speciálních pív typu lambic a kříek či italské mozzarely již jen formalitou. Teď se případný zápis opět odkládá na neurčito.

„Komise má nyní neomezenou dobu na zkoumání eventuálních námitek, teprve po jejich prozkoumání nám zašle stanovisko. Termín se nedá předjímat,“ uvedla mluvčí ministerstva zemědělství Markéta Ježková

s tím, že rezort žádnou oficiální informaci od komise – stejně jako Český svaz zpracovatelů masa, který žádost o zápis podával – neobdržel.

Tradice výroby Pražské šunky má kořeny v devatenáctém století. Specialita se posléze stala jedním z hlavních exportních artiklů. Proti zápisu se zpočátku ohrazovali Němci, Rakušané, Italové, a zejména Slováci, u nichž se Pražská šunka ve společeném státě také vyráběla ve velkém. Zatímco připomínky Německa, Rakouska a Itálie se podařilo během pěti let diskuzí vyřešit, slovenské se projednávaly do poslední chvíle.

## Nejdéle na zápis čekalo Chelčicko-lhenické ovoce, nejkratší dobu suchary a trubičky

Česká republika se po vstupu do Evropské unie dočkala zápisu 33 produktů na seznam některých ze tří chráněných označení Evropské unie. Stejně jako u Pražské šunky se přitom zápis výrazně protáhl. Nejdéle čekalo Chelčicko-lhenické ovoce, u něhož doba mezi podáním žádosti a zapsáním na seznam činila sedm let a šest měsíců. Téměř sedm let pak čekaly Karlovarské oplatky a Karlovarské trojhránky. Naopak nejkratší doba od podání po zápis – necelé tři roky – uplynula u Lomnických a Karlovarských sucharů a Hoříckých trubiček.

## Česká zbrojovka bude montovat pistole v Peru

Štěpán Bruner

V samostatném prostoru armádní továrny Fame v peruánském hlavním městě Limě začne montáž a servis pistolí z Uherského Brodu. Česká zbrojovka tam dodala vybavení, nástroje a vyškolila technický personál.

„Je to první investiční spolupráce mezi českou a peruánskou firmou v perspektivním oboru obrany a první případ zahájení technologické spolupráce České zbrojovky v Latinské Americe,“ uvedla regionální obchodní manažerka společnosti Marcela Riosová.

Podle mluvčí zbrojovky Hany Smilkové se výrobní spolupráce včetně dalších transferů know-how a licencí bude v následujících patnácti letech prohlubovat.

vat. „Přidaná hodnota vytvořená v Peru tak poroste až ke čtyřiceti procentům,“ dodala mluvčí. **Více E15.cz**

## Sedmdesát procent výroby jde na vývoz

Česká zbrojovka loni zvýšila tržby o jedno procento na rekordních 3,4 miliardy korun. Letos očekává další růst na 3,85 miliardy korun. Firmě se povedl návrat na trh ozbrojených složek a dařilo se jí také v USA. Podnik loni vyrobil a prodal 250 tisíc zbraní, převládaly pistole s celkovou produkcí 105 tisíc kusů. Zbrojovka exportuje sedmdesát procent produkce do 97 zemí světa. Nejdynamičtější se rozvíjí trh ve Spojených státech.

## Krátce

### Zisk XXXLutz v Česku se přiblížil čtvrtině miliardy

Rakouský řetězec s nábytkem XXXLutz se v Česku ve finančním roce 2014/2015 přehoupal do zisku 237 milionů korun. V minulém účetním období prodělal 65 milionů korun. Tržby skupiny, jež provozuje dva obchodní domy XXXLutz a devět prodejen Möbelix, stouply o 24 procent na 1,78 miliardy korun.

### IKEA spustila e-shop

Nábytkářský řetězec IKEA urychlil proti původním plánům spuštění internetového obchodu. Vybrat on-line je možné prakticky z celého sortimentu několika tisíc výrobků. Řetězec byl jedním z posledních velkých prodejců, který on-line prodej nenabízel.

### Stát se nechce soudit kvůli pohledávce OKD

Ministerstvo průmyslu a obchodu nepodá žalobu

u insolvenčního soudu kvůli neuznané pohledávce vůči OKD v úpadku. Insolvenční správce OKD Lee Louda rezortu v červenci popřel platnost pohledávek za 1,888 miliardy korun.

### Dodavatel technických plynů Linde Gas roste

Největší dodavatel technických plynů v Česku, firma Linde Gas, v loňském roce meziročně zvýšil tržby o 1,3 procenta na 5,3 miliardy. Zisk vzrostl o necelých devět procent na 1,6 miliard korun.

### Tržby Čedoku klesly loni o pětinu

Cestovní kancelář Čedok loni prohloubila ztrátu na 160 milionů korun z předloňských šesti milionů. Tržby klesly o 21 procent na 1,96 miliardy korun. Letos cestovní kancelář očekává přechod k zisku. Jedním z důvodů loňského výsledku byla investice do nového rezervačního systému. /čtk/.

# Dráhy chtějí vytlačit Jančuru z trasy Praha–Brno

■ České dráhy nevzdávají úřední bitvu o železniční expresy na lukrativní trati. Chtějí zabránit soukromému dopravci RegioJet, aby jim tam konkuroval.

Jan Šindelář

Národní železniční dopravce již podruhé podal k Drážnímu úřadu podnět k přezkoumání situace na trati Praha–Brno. „Můžeme to potvrdit,“ sdělil mluvčí úřadu Martin Novák. Bez dalšího komentáře to potvrdil také mluvčí drah Radek Joklík. Úřad by měl podle Českých drah provést test

takzvané hospodářské vyváženosti a zjistit, zda vstup dalšího dopravce na trasu Praha–Brno neohrozí služby vnitrostátní dopravy a peníze, které vynakládá stát na dotace. Oním jiným dopravcem je RegioJet podnikatele Radima Vančury, který chce sporné dva páry expresů mezi Prahou a Brnem provozovat.

Ministerstvo dopravy zároveň počítá s tím, že od prosince tyto vlaky nebude dotovat. České dráhy zkusily podat podnět ve stejné věci na Drážní úřad už v červnu. Tato instituce se však přes počáteční nadšení nakonec sporem odmítla zabývat s tím, že k tomu nemá kompetence. Dráhy na ni proto

podaly správní žalobu. „Už jednou jsme v této záležitosti rozhodli. Dá se předpokládat, že naše stanovisko bude

Pardubický kraj  
oproti zvyklostem  
objednal u drah

**dva**

páry expresů. Ovšem  
s nulovou dotací.

stejně,“ uvedl Novák ke druhému podnětu. Podobné spory má totiž řešit nezávislý regulátor, který na české že-

leznici ale kvůli legislativním průtahům stále neexistuje. U Českých drah tak zřejmě panuje přesvědčení, že tuto funkci má plnit současný Drážní úřad.

Od prvního podání se navíc situace změnila. Jak informoval server iDnes.cz, dráhy se dočkaly pomoci od bývalého odboráře a nyníjšího dopravního náměstka v Pardubickém kraji Jaromíra Duška. Kraj zcela proti všem zvyklostem objednal u drah dva páry expresů, ale dotace bude nulová. Dráhy zřejmě v boji o časy v jízdním řádu sázejí na fakt, že vlaky na veřejnou objednávku mají přednost před čistě komerční dopravou.

## Končím, hlásí šestina hospodských

Kvůli zavádění elektronické evidence tržeb hodlá uzavřít své podnikání každý šestý hospodský, hoteliér nebo kavárník. Ukázal to průzkum mezi šesti stovkami podniků a živnostníků, který si objednala firma eet1, poskytovatel pokladních systémů pro EET.

Přes dvě třetiny podnikatelů se bojí, že EET poškodí jejich podnikání, a patnáct procent zvažuje, že podnik zavře. „Tvzení, že EET je administrativní formalita, není podloženo empirickou zkušeností. Před dvěma lety byl náš tým v Chorvatsku svědkem toho, že z tržnice zmizela asi šestina prodejců,“ uvedl Karel Hamr z eet1.

/čtk/

**NAZORY str. 10**

## PREMIÉRA JMÉNEM KODIAQ



Foto: Škoda Auto

**OFICIÁLNÍ SVĚTOVÁ PREMIÉRA** Kodiaqu, nového SUV automobilky Škoda Auto, se konala v Berlíně včera večer, ale na internet už předtím unikla sada fotografií. Nový model, který se začne prodávat v příštím roce, bude prvním vozem Škody vybaveným na přání třetí řadou sedadel. Mladoboleslavský podnik vyrobil loni přes milion automobilů.

**Více E15.cz**

## China Eastern spojí Prahu s Ning-po

Štěpán Bruner

Ruzyňské letiště brzy může získat spojení s již čtvrtým čínským městem. Letecká společnost China Eastern Airlines plánuje do české metropole létat z města Ning-po na východě země. Aerolinky si již zažádaly o povolení u Čínského úřadu pro civilní letectví (CAAC). Byla by to vůbec první linka z Ning-po do Evropy.

China Eastern nejsou v Česku úplným nováčkem, od konce června létají do Prahy třikrát týdně ze Šanghaje.

Právě jedna z těchto linek by měla nejprve směřovat do zhruba 200 kilometrů vzdáleného Ning-po a až poté do Prahy.

Změna trasy má nastat nejdříve v říjnu, vyplývá ze zprávy na webu CAAC, kterou čínský úřad vyzval

všechny dotčené strany, aby se k žádosti China Eastern vyjádřily. Termín pro podání připomínek vyprší dnes. Na lince by se měl objevit Airbus A330, který aerolinky nasazují i na stávajících letech ze Šanghaje.

Pražské letiště zatím nemá o připravované lince informace.

„Aerolinky obvykle nejprve vyřídí povolení u čínských úřadů, následně se obrátí na české ministerstvo dopravy a až poté na nás,“ popsala běžný postup mluvčí letiště Marika Janoušková.

Ning-po leží na jihu zálivu

Chang-čou, jehož severnímu okraji dominuje Šanghaj. Samotné město má 3,5 milionu obyvatel, celou subprovinční metropoli ale obývá přes 7,6 milionu lidí. Ning-po je jedním z největších námořních přístavů světa.

**Více E15.cz**

**Čínské aerolinky nejsou v Česku úplným nováčkem, od konce června létají do Prahy třikrát týdně ze Šanghaje.**

# Portugalsko na hraně mizérie

■ Portugalský dluh dosáhl 130 procent HDP a míří k tomu stát se druhým největším v EU, země se také potácí v deprivaci. Premiér si ale i přesto věří.

Arsen Lazarevič

Portugalský ministerský předseda António Costa ubezpečil podle serveru Politico, že jeho vláda udrží deficit pod hranici tří procent hrubého domácího produktu (HDP). Tuto informaci přitom vyřkl v situaci, kdy narůstají problémy místních bank či jeho levicoví partneři ve vládě chtějí některá úsporná opatření zrušit.

Ac Costa problémy odmítá, ekonomové otevřeně mluví o problémech portugalské ekonomiky. „Řada problémů je spojena s eurem, které jim umožnilo tzv. neplnit domácí úkoly,“ uvedl analytik J&T Banky Petr Sklenář s tím, že v Portugalsku došlo k předlužení domácího a veřejného sektoru, kvůli čemuž měla země potíže zvládat dluhové břemeno. „Druhým faktorem byla ztráta konkurenceschopnosti – lapidárně řečeno, mzdy

rostly podstatně rychleji než produktivita práce,“ dodává Sklenář. Portugalsko má přitom problémy se zadlužením dlouhodobě. Celkové zadlužení dosáhlo už 130 procent HDP a hrozí, že Portugalsko překoná Itálii a stane se druhou nejvíce zadluženou zemí v EU. Podle statistik Eurostatu země v roce 2014 vytvořila veřejný deficit ve výši 7,2 procenta HDP. V roce 2015 se sice podařilo zadlužení snížit na 4,4 procenta, stále by to bylo vysoko nad tříprocentní hranici, kterou stanovují maastrichtská kritéria.

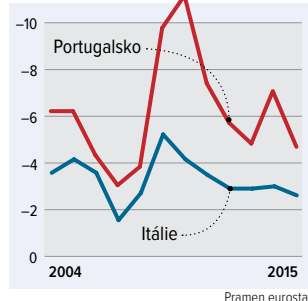
Portugalsko, ale i Španělsko začala kvůli tomu prošetřovat Evropská komise. Zemím hrozila vysoká pokuta či omezení evropských dotací. K tomu ale nedošlo. „Jde v první řadě o budoucnost. Španělsko a Portugalsko stále čelí náročným úkolům. Obě země musejí vrátit svou rozpočtovou politiku na původní dráhu a posílit snahy o strukturální reformy,“ reagoval koncem července místopředseda komise pro euro Valdis Dombrovskis.

Ekonomická mizérie není charakteristická jen nízkým hospodářským růstem, který v roce 2014 činil jen 0,9 procenta a v minulém roce

1,5 procenta, ale také vysokou nezaměstnaností a chudobou. „Zde bylo chudnutí natolik závažné, že tyto země jižní Evropy dohromady měly vyšší úroveň chudoby a deprivace než mnohé z bývalých komunistických národů, které vstoupily do Evropské unie v roce 2004,“ uvedl Rod Hick z univerzity v Cardiffu.

Situaci také zhoršuje politika ECB: „Postupně se vlády snaží provádět strukturální reformy – flexibilní trh práce, stabilizovat bankovní sektor i veřejné finance. Ale vše jde pomaleji, protože levné financování díky ECB nevytváří dostatečný tlak, aby prováděly nepopulární reformy,“ zakončil Sklenář.

Roční deficit veřejných financí (v % HDP)



## Krátce

### AfD nejspíše posílí v zemských volbách

V nedělních volbách v německé spolkové zemi Meklenbursko-Přední Pomořansko by se pravicově populistická Alternativa pro Německo (AfD) mohla stát druhou nejsilnější stranou v zemském sněmu. Naznačuje to průzkum veřejného mínění časopisu Cicero. O tři procentní body by AfD překonala i křesťanské demokraty (CDU) kancléřky Merkelové.

### Globální obchodování s devizami poprvé kleslo

Průměrný objem globálního obchodování s měnami v dubnu činil 5,1 bilionu dolarů denně (asi 124 bilionů korun) a proti rekordním 5,4 bilionu dolarů z dubna 2013 byl nižší o 5,5 procenta. Pokles objemu obchodování souvisí se zpřísněním regulace bankovního obchodování.

### Putinově straně prudce klesá podpora

Průzkumy uvádějí, že nyní by pro vládnoucí stranu Jednotné Rusko hlasovalo jen 31 procent obyvatel. Strana přitom v parlamentních volbách v prosinci 2011 získala 49,5 procenta hlasů, v předchozích volbách dokonce 64,3 procenta. /čtk/

## Facebook vyšle satelit, propojí Afriku

Facebook chce poskytovat internet v subsaharské Africe. Zajistit by to měl satelit, který plánuje vypustit u oběžné dráhy tento víkend. Šéf firmy Mark Zuckerberg to oznámil během své návštěvy Nigérie. Projekt vznikl ve spolupráci s francouzskou firmou Eutelsat v rámci iniciativy Internet.org.

Izraelská družice AMOS-6, kterou v sobotu vynese na oběžnou dráhu společnost SpaceX, má dostat internet do oblastí bez kabelového připojení. Signál satelitu by měly být schopny přijímat chytré telefony uživatelů celkem ze 14 tamních zemí. Projekt má kromě sociální sítě nabízet i další služby jako předpověď počasí či zpravodajství. Většina subsaharského regionu

je přitom bez internetu. Pokrytí subsaharské Afriky internetem je vůbec prvním projektem Facebooku, který využívá satelit. Je součástí projektu, který ohlásil Zuckerberg už loni na podzim. „Budeme pokračovat v propojování celého světa, i kdyby to znamenalo vydat se mimo naši planetu,“ uvedl tehdy. Spolupráce Facebooku s Eutelsatem je podle komentátorů znamením, že sociální síť ustoupila od plánů pokrýt Zemi internetem prostřednictvím vlastních satelitů, což by akcionáře firmy vyšlo na miliardy dolarů. „Misi Facebooku je propojit svět a věříme, že satelity v tom budou hrát významnou roli,“ prohlásil šéf Internet.org Chirs Daniels. /pav/ **Více E15.cz**



## Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 1. 9. 2016

| Země           | Množství | Kurz   |
|----------------|----------|--------|
| Austrálie      | 1        | 18,254 |
| Čína           | 1        | 3,631  |
| Dánsko         | 1        | 3,632  |
| EMU            | 1        | 27,025 |
| Chorvatsko     | 1        | 3,610  |
| Japonsko       | 100      | 23,367 |
| Kanada         | 1        | 18,466 |
| Maďarsko       | 100      | 8,716  |
| Norsko         | 1        | 2,904  |
| Polsko         | 1        | 6,192  |
| Rusko          | 100      | 37,108 |
| Švédsko        | 1        | 2,830  |
| Švýcarsko      | 1        | 24,612 |
| Turecko        | 1        | 8,190  |
| USA            | 1        | 24,252 |
| Velká Británie | 1        | 32,142 |

## Akcie na pražské burze

1. 9. 2016

| Název                            | Kurz [Kč] | Změna [%]  |
|----------------------------------|-----------|------------|
| CETV                             | 57,40     | 0,26       |
| ČEZ                              | 419,50    | -0,80      |
| Erste Bank                       | 698,00    | 0,87       |
| Fortuna                          | 87,95     | -0,96      |
| Kofola                           | 421,00    | -0,94      |
| KB                               | 840,00    | 2,44       |
| Moneta                           | 78,50     | -0,25      |
| O2 CR                            | 235,00    | 3,71       |
| Pegas                            | 796,10    | -0,05      |
| Philip Mor. ČR                   | 12 703,00 | -0,38      |
| TATRY                            | 687,50    | 3,38       |
| Unipetrol                        | 181,95    | 0,14       |
| VIG                              | 477,90    | 1,46       |
| Celkový objem (v tisících korun) |           | 441 780,73 |



**NOVÁ NADĚJE.** Novým prezidentem se stal právník a pravicový politik Michel Temer poté, co senát Dilmu Rousseffovou definitivně odvolal.

# Levice v Brazílii skončila po 13 letech

■ Bývalá hlava státu se podle kritiků zapletla do korupčních afér v čele s ropnou firmou Petrobras.

Prohlubující se politická, ale i ekonomická krize v zemi byla důvodem, proč se brazilský senát rozhodl odvolat brazilskou prezidentku Dilmu Rousseffovou. Po třinácti letech tak končí vláda levice v zemi. Pro sesazení hlavy státu, obžalované z manipulace s výsledky státního rozpočtu, hlasovala výrazná většina 61 senátorů, proti bylo 20. Několik hodin poté složil příslušenství nový prezident Michel Temer, čímž skončilo 13 let vlády levice v zemi.

První žena v čele Brazílie byla odvolána na základě obvinění, které sama popírala a tvrdila, že její politické konkurenty vedla k vyvolání procesu sesazení hlavy státu pouze snaha ovládnout zemi. Krátce po hlasování prohlásila, že se proti jeho výsledku bude bránit soudní cestou a že se s Brazilci neloučí nadlouho. „Dnešek je dnem, kdy 61 lidí,

spousta z nich obviněných a zkorumpovaných, hodilo hlasy 54 milionů Brazilců do koše,“ reagovala ve středu podle agentury AP exprezidentka na verdikt Senátu s odkazem na 54 milionů voličů, kteří ji v předloňských volbách dali již druhý prezidentský mandát.

Rousseffová v prohlášení narážela na rozsáhlou korupční aféru spojenou se státními firmami v čele s ropnou společností Petrobras. V souvislosti s ní jsou vyšetřovány či byly obviněny desítky politiků z vládních i opozičních stran. Rousseffové samotné se však na rozdíl od některých předních postav zákonodárného sboru vyšetřování vyhýbá.

Zatímco kritici prezidentky v senátu tvrdili, že svou snahou zamaskovat před minulými prezidentskými volbami mezery ve státním rozpočtu

příspěla k pádu nejsilnější latinskoamerické ekonomiky do recese, její zastánci oponovali, že k podobným praktikám sahali i její předchůdci v úřadě, jen za ně nebyli odvoláváni.

Rovněž brazilská veřejnost byla v názoru na vinu Rousseffové rozdělena. Milionové protesty proti její vládě byly vyvolány především druhým rokem trvající ekonomickou recesí. Desetitisíce lidí však demonstrovaly i na její podporu, přičemž zdůrazňovaly přínos sociálních programů vlády PT pro chudé Brazilce.

Nástup pravicového prezidenta Temera, který jako viceprezident fakticky stál v čele státu již od poloviny května, kdy byla prezidentka sesazena dočasně, bude znamenat privatizaci a rozpočtové škrtky. Avizoval rovněž omezení zmíněných programů, které označuje za nemístné plýtvání veřejnými penězi. /čtk/

Brazílii trápí ekonomika. Zatímco v roce 2010 činil růst HDP 7,8 procenta, v loňském roce se snížil o **3,8** procenta.

## Ficovu koalici opustila strana Sít'

Dosavadní čtyřčlenná vládní koalice na Slovensku se necelý půlrok od parlamentních voleb zúžila na tři strany. Z koalice vypadla nejmenší strana Sít', kterou opustila většina poslanců. Kabinet premiéra Roberta Fica si ve sněmovně udržel většinu.

„Nedošlo k žádným změnám v programových prioritách. Tato koalice je schopna řídit tento stát. Proti této koalici neexistuje alternativa,“ řekl premiér a předseda sociální demokracie (Smer-SD) Fico po včerejším podpisu nové koaliční smlouvy s předsedy Slovenské národní strany a strany Most-Híd.

Ke změně poměrů v koalici došlo v srpnu poté, co stranu Sít' po rozkolu opustilo pět ze sedmi poslanců, kteří se následně dohodli na spolupráci s Mostem-Híd. Již krátce po březnových volbách a před nástupem nynější vlády do úřadu ze Sítě odešli tři zvolení poslanci, a to na znamení nesouhlasu s povolební spoluprací strany se Smerem-SD. Sít' tak ve sněmovně nyní zastupují pouze dva poslanci. Smer-SD, SNS a Most-Híd mají ve 150členné sněmovně spolu s přeběhlíky ze Sítě dohromady 79 poslanců, tedy většinu potřebnou na prosazování běžných zákonů. /čtk/

## Při náletech v Hamá umírají civilisté

Při intenzivních náletech na oblast syrské provincie Hamá, kterou drží v rukou povstalci, zahynulo ze středy na čtvrtek nejméně 25 lidí. Uvedli to opoziční aktivisté ze Syrské organizace pro lidská práva (SOHR), která situaci v zemi monitoruje z Británie. Rebelové se oblasti, která je pro prezidenta Bašára Asada strategicky důležitá, zmocnili

teprve před pár dny, poznamenala agentura Reuters. Syráská státní televize informovala o tom, že letectvo zahájilo úder proti teroristům v oblasti. Desítky jich prý byly zabity. Syráský režim označuje za teroristy zástupce všech skupin bojujících proti prezidentu Asadovi.

Povstalecká ofenziva, která začala v úterý, ohrožuje vládou držené oblasti, ve kterých žijí křesťané a šité ze sekty alávitů, k nimž pa-

tří i Bašár Asad. Mezi rebely je například džihádistická skupina Džund al-Aksá, ale i hnutí bojující pod záštitou Syrské svobodné armády (FSA). Skupina Džajš al-Nasr zveřejnila prohlášení,

že ze středy na čtvrtek přišli o život v bitvách v Hamá dva její velitelé a tři další bojovníci. Podle SOHR, která se spoléhá na síť informátorů přímo v terénu,

zemřelo 25 civilistů, včetně šesti dětí, při náletech zacílených na silnici vedoucí mezi vesnicí Latámina a provincií Idlib. Tato oblast na severozápadě Sýrie je z velké části pod kontrolou povstalců. Jiní aktivisté přímo z Hamá ve své zprávě hovoří o deseti mrtvých, které letouny zabily při útoku na dav uprchlíků pocházejících z města Súrán. Dalších 15 osob bylo podle nich zabito v oblasti více na západ. /čtk/

Rebelové se oblasti Hamá, která je pro prezidenta Bašára Asada strategicky důležitá, zmocnili teprve před pár dny.

# Mladším výtvarníkům citelně chybí pokora

■ Absolvent sochařství u profesorů Karla Nepraše, Jana Koblasy a Aleše Veselého na pražské Akademii výtvarných umění **Václav Mandelík** kritizuje poměry na české výtvarné scéně. „Dnes je možné vystavit prakticky cokoli, a to i ve státních institucích. Tento trend je podporován vysokým školstvím a trhem,“ říká. V uměleckém výrazu je podle něho nutná pokora. „Myslím, že výtvarné umění spočívá hlavně v **redukci nápadů**. Jestli se vyjadřujete objektem či obrazem, je jedno. Jde o vystižení podstaty toho, co chcete sdělit. Na dané věci musíte pracovat **dlouhodobě, systematicky, konceptuálně**,“ dodává.

Pavel Otto

**ES** Na AVU jste se věnoval 3D tvorbě, alespoň v Česku jste ale znám hlavně jako malíř. Je to záměr, nebo shoda nějakých okolností? Na akademii jsem přišel jako samouk ze stavební průmyslovky. Maloval jsem od dětství a přestal jsem se tomu věnovat v podstatě až v pětadvaceti letech, kdy jsem začal studovat sochu u Karla Nepraše. Určitou přípravu jsem absolvoval teprve rok předtím. Ten největší impulz mi ale dal Aleš Veselý. Často jsem mu pomáhal v jeho ateliéru ve Středoklukách, kde jsem byl přímo u toho, jak vznikají monumentální objekty, jimiž se proslavil.

Byl to výborný pedagog, ukázal mi, že výtvarné umění má mnohem více poloh. Vzpomínám si, jak říkal: Na světě existují miliony lidí a miliony spojení, které se vzájemně násobí. Po škole jsem ale začal hledat, jak překonat zkušenosti s monumentální sochou. A tak jsem zase začal malovat doma v garáži na sololitové desky. Dodnes někdy používám barvy na plechové střechy nebo okapy.

**ES** Takže studium sochy byla do jisté míry náhoda?

Dá se to tak říct. Bohužel půl roku po mém nástupu profesor Nepraš zemřel. I za tak krátkou dobu se ale mezi námi vytvořil velmi silný vztah, nevidali jsme se jen ve

škole. Byl to mimořádný člověk. Po tříměsíční epizodě u Jana Koblasy, který musel odejít kvůli zdravotním problémům, jsem přešel k profesorovi Veselému. Na akademii

vydržel tři roky, pak ji musel nedobrovolně opustit. Od té doby začali vedoucí funkce v ateliérech postupně obsazovat mladší a ambicióznější umělci bez zkušeností. AVU se začala měnit v povrchní módní školu, kterou v současné době ovládá jednostranně orientovaná skupina teoretiků a umělců. Neumět se podívat na problém z více stran je velmi omezující.

**ES** Jak vás Nepraš, Koblasa a Veselý ovlivnili i jako člověka?

Byly to nejsilnější osobnosti, které jsem poznal. Všichni tři byli na velmi vysoké úrovni nejen profesně, ale i lidsky. Dokázali akademii vtisknout neuvěřitelný náboj. Nesmírně si vážím toho, že jsem mohl studovat pod jejich vedením. Atmosféru

ovlivnil hlavně Milan Knížák, který z AVU udělal výjimečnou školu. Existovaly vedle sebe zcela rozdílné ateliéry, mezi nimiž mohli studenti svobodně migrovat. Bohužel tato atmosféra se už asi nebude opakovat. Dnes jsou všechny ateliéry a přístupy stejné.

**ES** Nakolik je na fungování akademie znát, že přišla o silnou generaci pedagogů?

Projevuje se to ve všech směrech včetně kvality vyučujících, což samozřejmě odráží i kvalitu přijímaných studentů. Takových škol je v celé Evropě řada. Česká akademie byla výjimečná právě volným pohybem mezi klasickými a neaktuálnějšími přístupy.

**ES** Dá se s tím něco dělat?

Asi je potřeba nebát se popsat situaci, obklopit se lidmi, kteří smýšlejí podobně, a jít dál. Nekompetentnost a přízemnost nevidím jen na školách, ale i v politice a ve společnosti obecně. Deset let jsem byl členem ODS, zvolili mě místopředsedou místní organizace ve Vimperku. Po roce 1989 byli v této straně lidé, kteří měli přirozenou autoritu danou životními zkušenostmi. Podobné osobnosti teď chybějí skoro všude. Někdy mám dojem, jako bychom se vraceli zpátky do komunistického marazmu.

**ES** Přestože se věnujete malířství, několik sochařských objektů jste v minulosti realizoval. Můžete je popsat?



!! Skloubit záležitosti spojené s prodejem umění a princip volnosti je dost obtížné.



Foto E15 Michael Tomáš 2x

Moje první objekty vznikly u Aleše Veselého, hodně souvisely s architekturou. Diplomová práce spočívala v tom, že jsem vedle jednoho jihočeského kostela postavil lešení, které přesně kopírovalo proporce té sakrální stavby. Následoval projekt Rozhledny v Regensburgu, mám tam instalovaný žebřík na vodní hladině. Pak jsem se věnoval ještě několika věcem, které ale zůstaly ve fázi modelu. I když se ve volné tvorbě v posledních šesti letech zabývám soustavně jen obrazy, nevylučuji, že když najdu podstatný důvod, k 3D objektům se možná někdy vrátím.

**EB** Vaše obrazy jsou výrazově velmi minimalistické, kdežto objekty a instalace jste vytvářel rozměrné. Není v tom paradox? Monumentální může být i květinové zátiší namalované na formátu desetkrát deset centimetrů. Snažím se o redukci, o hledání zcela nových znaků, jež by dané téma vyjádřily. Žebřík, který je v Regensburgu, je jakousi esencí dva roky trvajících příprav. Motiv žebříku se objevuje i na mých obrazech.

Myslím, že výtvarné umění spočívá hlavně v redukci nápadů. Jestli se vyjadřujete objektem či obrazem, je jedno. Jde o vystižení podstaty toho, co chcete sdělit. Na dané věci musíte pracovat dlouhodobě, systematicky, konceptuálně.

**EB** Někomu mohou vaše práce připadat naivistické, jako by jejich autorem bylo dítě, jiný může vnímat právě snahu o co největší koncentraci tvůrčí výpovědi. Jak dlouho trvalo, než jste se k současnému výrazu dopracoval? Je dost složité na to odpovědět, možná od dětství. Rozhodně mi jde o koncentraci, je pro mě stále podstatnější. Než namaluji obraz, což považuji za takový závěrečný, posvátný akt, třeba půl roku nebo i déle o něm přemýšlím, skicuji a pracuji s pocitem, který ve mně zůstal. To ale neznamená, že to vždy dobře dopadne.

**EB** V současnosti je žádaný spíše expresivnější styl. Nejste občas v pokušení vyhovět poptávce? Nejdůležitější je mít hranici, kterou člověk nepřekročí.

**!! Nedokážu žít na vesnici. Tam je člověk sám, což mi nevyhovuje. Potřebuji kolem sebe lidi, i na rybách.**

Určitě je lepší žít se něčím jiným než vlastní tvorbou. Skloubit záležitosti spojené s prodejem umění a princip volnosti je dost obtížné.

**EB** Často malujete zátiší s květinami nebo venkovské krajiny. Předpokládám, že to souvisí s Pošumavím, kde jste se narodil a kam se vracíte. To určitě. První obrazy byly vzpomínkou na prostředí a krajinu, v nichž jsem vyrostl. V poslední době se ale věnuji i jiným tématům. Je to tím, že už dvacet let žiji v Praze.

**EB** Jak jste se vyrovnal s životem ve městě? I proto chodíte k Vltavě na ryby? Nadchlo mě, když jsem zjistil, že na ně můžu chodit i tady. Některá místa kousek

za Prahou jsou úžasná. Za rybami jezdím i na Moravu, do severních Čech na Labe, často na Slapskou přehradu nebo na Lipno. Do Prahy jsem se přestěhoval proto, že nedokážu žít na vesnici. Tam je člověk sám, což mi nevyhovuje. Potřebuji kolem sebe lidi, i na rybách.

**EB** Z některých vašich nových obrazů z loňského a letošního roku, které jsou až do poloviny září k vidění v ostravské galerii Beseda, je patrné zaujetí křesťanstvím nebo terorismem. Navíc jste začal zobrazovat lidské postavy, kterým jste se donedávna vyhýbal. Nakolik jsou tyto změny pro vaše další směřování zásadní?

Křesťanství pro mě není tak zásadní, byť jsem pokřtěný. Do kostela chodím jen jednou za rok. Současná výstava v Ostravě se původně měla jmenovat Teroristé, květiny a světci, nakonec je její název Míň je víc. Teroristický motiv je tam jen jeden, náboženské převažují. Chci mimo jiné akcentovat pokoru, která hlavně mladším výtvarníkům citelně chybí. Dřív jsem si myslel, že

nemusím malovat postavy, že to bez nich půjde. V posledním roce jsem ale začal hledat další možnosti, jak jít dál, jakým způsobem dál pracovat se znakem, magií, tajemstvím a začal jsem figury zjednodušovat. Postavy jsou založeny na silné redukci.

## Václav Mandelík (40)

Absolvoval v letech 2001 až 2007 Akademii výtvarných umění v Praze, patří k nastupující střední generaci umělců. Zastoupen je ve sbírkách Národní galerie a v soukromých kolekcích doma i v zahraničí. Kromě samostatných výstav ve Filozofickém ústavu Akademie věd nebo v pražské galerii Michal's collection se prezentoval na skupinových projektech v Berlíně, Dánsku nebo v letech 2010 a 2011 v pražském Veletržním paláci.



Tvář dne

„Dnešek je dnem, kdy 61 lidí, spousta z nich obviněných a zkorumpovaných, hodilo hlasy 54 milionů Brazilců do koše,

řekla sesazená brazilská prezidentka Dilma Rousseffová  
str. 7

Foto Reuters



## Komentář

Michal Šnabr



## Trh potřebuje narovnat. EET pomůže

Napsal jsem nevinny tweet: „Podnikám v cestovním ruchu a gastronomii. Vítám EET. Přiznat tržby, odvádět DPH musí být normál, konec nekalé konkurence.“ A strhla se debata. Jsem osočován z podpory Andreje Babiše, z levičáctví, z nerealistických očekávání. Za

názorem si ale stojím, přestože vím, že skřípat zuby budou i někteří z mých zaměstnanců a manažerů, kterým s EET přibude práce a odpovědnost.

Jsem pravicový volič, ale zrovna za EET žádné politikum nehledám. Kromě energetiky a mnoha jiných aktivit podnikám i v oblasti cestovního ruchu, a nutně tedy i v gastronomii. Postupně se snažím v Česku vybudovat řetězec resortů na atraktivních místech v jiném standardu, než jaký jsme zdědili z předrevoluční doby. Začal jsem developerským projektem, ale rozprodat a zmizet z jedinečného místa na břehu jezera se mi nakonec nechtělo. Tak to začalo.

O podnikání v tomto sektoru jsem toho moc nevěděl. Netvrdím, že po více než osmi letech vím všechno, ale myslím, že mnohé jsem pochopil. Také ale nejsem ten druh podnikatele z oboru, který je denně ve svém provozu a sleduje vše detailně. EET proto možná vnímám jinak, než jak ji většinově prezentují média i mnozí jiní podnikatelé. Vnímám ji zcela pragmaticky jako provozní nutnost. Pro mé podnikání byla vlastně plná evidence tržeb nutností dávno předtím, než hnutí ANO s tou myšlenkou vůbec přišlo. Do provozního softwaru a souvisejících opatření jsem už investoval nemalé peníze.

Nejsem tak naivní, abych si myslel, že jsem vyřešil a postihl vše, co je v tomto oboru možné. Věřte, že někdy člověk zírá. Ani si nemyslím, že EET od začátku poběží bez problémů. Podstatné je pro mne ale to, že všichni v branži budeme podnikat za stejných podmínek. Také věřím, že z tohoto narovnání podmínek časem vyplyne i narovnání podmínek celého sektoru a jejich přiblížení k běžným standardům podnikání. To už ale s EET přímo nesouvisí. Cestovní ruch a gastronomie po tom přímo volají. K velkým změnám musí dojít v podmínkách zaměstnanců, v jejich platech, v cenách služeb a mnohde jinde. EET zkrátka vítám a jsem

připraven do ní i investovat, beru to ostatně jako peníze vložené i do dalšího posílení vnitřní kontroly.

Za nejdůležitější ale považuji ono narovnání tržního prostředí. Možná to není to právě pravicové řešení, ale jiné rychlé a účinné mě nenapadá. Ulévat část tržeb, neodvádět DPH a čachrovat s hotovostí je normál, který pokrýval celý sektor. Mnohé v branži velmi zvýhodnil. Chápu, že se zavedení EET setkává s odporem. Čistě provozním pochybám, o nichž mluví podnikatelé, rozumím, jiné ale odmítám. Beru to tak, že nějak se začít musí.

Autor je analytikem J&T, podniká v energetice a cestovním ruchu

## NA HOUPAČCE

LuSt



# Benátky rozjásal muzikál plný fantazie

■ Poslední tři roky posiloval benátský festival svou prestiž tím, že v programu představil budoucího žhavého oscarového kandidáta. Ani letos by tomu nemuselo být jinak.

Iva Přivřelová  
Od naší spolupracovnice

Největší oscarové šance ředitel festivalu Alberto Barbera předpovídá muzikálu La La Land, který si vybral jako zahajovací snímek právě probíhajícího 73. ročníku. Novinku Damiena Chazella si hned zamilovali i novináři, kteří na projekci tleskali od úvodní muzikálové scény z dopravní zácpy. Příběh, který do českých kin doputuje v lednu, pak sleduje vztah nezaměstnaného pianisty snícího o vlastním jazzovém klubu a servírky toužící po kariéře filmové hvězdy. „Je to film o snění a doufání a snažení. Nemá v něm cynismus,“ popsala La La Land herečka Emma Stoneová.

Snění a snažení vyšlo v životě jak jí, tak Chazellovi, jenž chtěl takový muzikál natočit dřív než své průlomové bubenické drama Whiplash. „V době premiéry Whiplash jsem měl už hotový scénář a byla napsaná i většina hudby. Ale dlouhá léta byl La La Land jenom mojí fantazií. Pořád se štípnu, že se uskutečnila,“ svěřil se režisér a scenárista na tiskové konferenci. Na ní chyběl představitel druhé hlavní role Ryan Gosling, který právě natáčí pokračování sci-fi Blade Runner.

Chazelle do příběhu z Los Angeles zakomponoval vlastní začátky a pocity odmítnutí a osamělosti. „L. A. není město, které by se vám snadno otevřelo,“ vzpomínal. Přesto se rodák z Rhode Islandu ve filmu

na své nynější bydliště dívá s láskou. „Chtěli jsme vzít všechna ta klíče o L. A., jako jsou špatná doprava, hrozné večírky a kultura celebrit, a postavit na nich milostné vyznání městu vystavěnému z nerealistických snů.“

Ve své nostalgické novince vzdal režisér počtu i klasickým hollywoodským filmům, především

muzikálům. „Staré muzikály jsou nadčasové. Zpěv v nich vychází z emocí, nikdo se do něj nenutí. Chtěl jsem pomoci této magii dávných muzikálů vyprávět současný příběh, v němž realita ne vždycky dostojí našim snům. Fantazie La La Landu funguje jen díky tomu, že je ukotvená

v realitě,“ uvedl Chazelle. Jeho snímek má muzikálovou náladu, i když se v něm nezpívá, režisér dbal prý i na rytmus dialogů a na taneční pohyby kamery.

Chytlavou hudbu pro něj složil Justin Hurwitz, s nímž spolupracoval na všech svých filmech. „Známe ho od osmnácti, byli jsme spolu v kapele. Je to člověk, který má v bytě jen piano a plakáty k filmům Zpívání v dešti a Paraplíčka ze Cherbourgu. Když to viděli producenti, trochu je to vyděsilo,“ uzavřel jednatičtiletý filmař.

Ve své nostalgické novince vzdal režisér počtu i klasickým hollywoodským filmům, především



Foto Reuters  
**VYHRAJÍ OSCARA?** Damien Chazelle a Emma Stoneová v Benátkách představili ambiciózní snímek.

## Krátce

### Vinylový Jára Cimrman

Dárkem Supraphonu k říjnovým padesátinám pražského Divadla Jára Cimrmana bude kolekce všech 15 her na šestnácti vinylových deskách. Jedinečný soubor LP desek, které opět přicházejí do módy, vyjde 7. října v limitovaném nákladu 500 kusů.

### Comics Centrum chystá šestého Goona



Průznivci jednoho z nejpodivnějších komiksových hrdinů Goona se mohou těšit na šestou knihu jeho dobrodružství. Nakladatelství Comics Centrum ji zařadilo do své edice Na přání, v níž samotní kupující určí, zda kniha skutečně vyjde.

### Seriál Stranger Things dostane pokračování

Světová on-line video-půjčovna Netflix konečně potvrdila, že chystá druhou sérii svého letního hitu Stranger Things. Sci-fi seriál se stal okamžitou senzací ve více než 190 zemích, kde Netflix působí, a podle neoficiálních čísel sledovanosti se zařadil mezi neúspěšnější série Netflixu. /čtk, sul/

## Tipy

**E15**


**ČT2 • sobota 21.55**

**NÁVRAT DO COLD MOUNTAIN**

Jude Law a Nicole Kidmanová v americkém historickém filmu.

# Správný čas na londýnská muzea

■ Poté, co si Britové odhlasovali vystoupení z Evropské unie, nastává možná dobrá chvíle na výlet do Londýna. V budoucnu může být návštěva dražší a komplikovanější.

Tomáš Stingl

Libra je levná a Británie je zatím ještě v unii. Obojí ale nemusí dlouho trvat. Během dvouletého překlenovacího období, kdy si budou Britové vyjednávat podmínky pro skutečný odchod z EU, ještě můžete navštívit Londýn relativně jednoduše, bez obstrukcí při přiletu.

Také lze využít krátkou dobu, kdy je v Londýně pro našince levněji než dřív. Britská měna zažívá kvůli vítězství zastánců brexitu sešup, takže v současnosti koupíte libru o víc než tři

koruny levněji než před referendem. Navíc se zatím ve Spojeném království ještě příliš nezdražuje. Dříve nebo později ale zdražení logicky přijde. Ostrovy většinu zboží dovážejí, takže britští prodejci budou muset slabou libru a vystoupení z evropské zóny volného obchodu do cen nevyhnutelně promítnout.

## MUMIFIKOVANÝ BÝK A ŠACHY Z VELRYBÍHO ZUBU

Londýn patří mezi nejdražší evropská města vždycky, současné krátké levnější intermezzo tudíž potěší.

V osmimilionové metropoli je toho totiž k vidění spousta. Protentokrát se zaměříme na možná největší lákadlo Londýna, což jsou zdejší muzea. Nad britským impériem kdysi slunce nezapadlo a na sbírkách je to znát. Na prvním místě je slavné British Museum. Až jednou na Zemi přiletí mimozemšťani, měli by se jít podívat nejdřív ze všeho sem. Najdou tu v jediné budově kompletní historii lidstva a exponáty ze všech koutů planety. Jen namátkou: vystaveny jsou tu například mumie ze starověkého Egypta včetně mumii zvířat, jako jsou býci nebo kočky. V orientální expozici je k vidění třeba nejvzácnější šachová sada světa – figurky vyřezané ve staré Indii z mrožího klu a zubu velryby. Milovníky záhad potěší čínský jadeitový sloupek ze třetího tisíciletí před našim letopočtem. Funkce 50 centimetrů dlouhého artefaktu s dutinou uvnitř a pravi-



**MUMIE ZVÍŘAT.** Z Egypta si Britové přivezli mimo jiné mumifikované kočky nebo býky.

delnými znaky na povrchu zůstávají hádankou.

V muzeu najdete také zřejmě nejvzácnější pepřenku světa. Jde o stříbrnou ženskou bustu, v níž se do starověkého Říma dovážel pepř z Asie. Evropskou zručnost oslavuje třeba mechanický kovový model lodi, válečné galeony, vyrobený

na konci 16. století. Fungoval v podstatě jako velké natahací hodiny. Po spuštění hrál hudbu, simuloval pohyb námořníků i střelbu z kanonů.

## SBÍRKU MODERNÍHO UMĚNÍ ZALOŽIL CUKROVÝ MAGNÁT

Britové vedli mnoho válek, takže o exponáty nemá nouzi ani další vynikající expozice – Muzeum imperiálních válek. Budovu na ulici Lambeth Road můžete jen těžko minout, protože její zaměření nepřehlédnutelně hlásají dvě monstrózní dělové hlavě umístěné před vchodem, které ze všeho nejvíce připomínají dělo z klasického českého filmu Vynález zkázy. Většina exponátů muzea představuje konflikty 20. století, a to bez kompromisu – pro jistotu jsou tu vystaveny rovnou celé tanky, stíhačky, nebo dokonce rakety typu země-země.

Fanoušky výtvarného umění potěší galerie Tate Modern na nábreží řeky Temže. Tate představuje obrazy, sochy a další formy umění od autorů 16. století až po nejmodernější expe-



**JAKO ŽIVÝ.** Pohyblivý model Tyrannosaura rexe v Natural History Museum je tak populární, že se u něj návštěvníci nesmějí zastavovat, aby neucpali uličku.



**VÍC MODERNÍHO UMĚNÍ.** Galerie Tate Modern dostala letos nové prostory, které zvětšily už tak velkou výstavní plochu o 60 procent.

## Deset nejlepších londýnských muzeí (se vstupem zdarma)

### British Museum

světová historie, koloniální sbírky, umění z Afriky, Asie i Ameriky

### Imperial War Museum

exponáty z války 20. století

### Museum of London

vývoj londýnské oblasti od pravěku až do současnosti

### National Army Museum

představuje britské válečnictví přes příběhy konkrétních vojáků

### National Gallery

obsahuje dva tisíce obrazů a dalších děl od nejslavnějších výtvarníků

### National Maritime Museum

mapuje dějiny britské námořní plavby a zámořské kolonizace

### Natural History Museum

příroda, rostliny, živočichové, celkem 70 milionů exponátů

### Science Museum

věda a technika, součástí muzea je 3D kino promítající naučné filmy

### Tate Modern

sbírá moderního umění v netradičním prostoru

### V&A

sedmipatrová expozice zaměřená na umělecké předměty a design



**VZDUŠNÁ ARCHITEKTURA.** Centrální foyer v British Museum je samo o sobě uměleckým dílem.

I takový příspěvek je ovšem za návštěvu bezkonkurenčních sbírek v podstatě symbolickou částkou. Například jen

British Museum byste mohli prozkoumávat celé dny.

Pokud se tedy přidržíme poněkud přízemní myšlenky

levné návštěvy Londýna, pak právě muzea tu nabízejí opravdu maximum muziky za minimum peněz.

257935/10

INZERCE

rimenty. Můžete tu vidět třeba díla Edgara Degase nebo Jacksona Pollocka. Celkem má galerie víc než 70 tisíc exponátů. Její základ položil na konci 19. století pohádkově bohatý průmyslník Henry Tate, který zbohatl na výrobě cukru. Sbíral umění a svou soukromou kolekci nakonec nabídl britské Národní galerii. Ta ale neměla dost místa, a tak pro Tateho sbírku vyrostla nakonec nová budova na břehu Temže. Právě tato stavba velmi přidává atmosféře muzea. Jde o vzdušnou budovu, jejíž skoro industriální interiér připomíná něco mezi hrnatou katedrálou a tovární halou.

### ZADARMO NEBO ZA DOBROVOLNÝCH PĚT LIBER

Vědu a technický pokrok dokladují sbírky ve Science Museum na třídě Exhibition

Road. Mezi 300 tisíci exponáty je ledacos. Třeba umělé zuby George Washingtona nebo originální sešit s výpočty a poznámkami matematika z 19. století Charlese Babbageho, který je považován za prvního průkopníka konceptu počítačů. Když nastane klasické sychravé londýnské počasí, není nic lepšího než se před deštěm uchýlit do tohoto útulného a atraktivně uspořádaného muzea. Tady mezi interaktivními exponáty ukazujícími fungování elektrického proudu nebo optických klamů zcela zapomenete na okolní svět.

Výhodou všech těchto muzeí stejně jako mnoha dalších výstav v Londýně je, že jsou v současnosti zdarma. Obvykle pouze najdete u vchodu skleněnou pokladnici na dobrovolné vstupné v doporučené výši pěti liber.

**JAKO KASÁRNA.**  
V Imperial War Museum stojí tolik tanků a děl, že by se jimi mohl v případě nouze solidně vyzbrojit záložní pluk.



JSTE VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÁ  
CHARITATIVNÍ ORGANIZACE?

# ZÍSKEJTE GRANT

CHCETE ZNAČKU SPOLEHLIVOSTI  
A ZVIDITELNIT TAK SVOJI ČINNOST?

Více o grantovém řízení na [www.srdceprovas.cz](http://www.srdceprovas.cz)

Ukončení příjmu žádostí 30. 9. 2016

## Foto dne



Foto: reuters

**DEŠTNÍKOVÁ OBLOHA.**

Pozoruhodná podívaná se nabízí návštěvníkům vídeňského Dornierplatzu. Až do 24. září se zde mohou procházet pod instalací Alaina Tisseranda a Karin Prauhartové, která je tvořena 240 různobarevnými deštníky, jež vytvářejí poutavou hru světla a stínů.

## Tip pro volný čas

**KONCERT****Papričky přijedou do Vysočan**

Americká skupina Red Hot Chili Peppers vydala letos své jedenácté album The Getaway, které podpořila i koncertním turné. Jedna z jeho zastávek zamíří také do Česka. Konkrétně do O<sub>2</sub> areny, kam skupina přijede v neděli 4. září. Na koncertě, který začíná ve 20 hodin, jistě zazní i jejich nejnovější singl Dark Necessities.

**CIRKUS****Festival nového cirkusu na Letné se loučí**

O tomto víkendu je poslední šance navštívit představení, která se konají v souvislosti s akcí Letní Letná. Mezinárodní festival nového cirkusu nabízí po celý den bohatý divadelní program, představení a aktivity pro děti i dospělé. Na programu nechybějí ani zahraniční hvězdy, jako je francouzská skupina Cirque Le Roux či Australané Circa.

**SPORT****Slalomáři se utkají na kanálu v Troji**

Světový pohár ve vodním slalomu se o tomto víkendu opět vrátí do pražské Troji. Mezi kajakáři se tradičně představí silná česká sestava v čele s olympionikem Jiřím Prskavcem, Vavřincem Hradilkem nebo Vitem Přindišem. Novinkou je disciplína Slalom Cross, která nahradí závody hlídek. Závody doplní doprovodný program pro celou rodinu.

**MOTO****Motocykly Harley zahřmí Prahou**

Pražské Výstaviště se o víkendu stane Mekkou příznivců motocyklů Harley-Davidson. Těšit se je možné na tři dny plné motorek v čele se spanilou jízdou, demo jízdami, výstavu nových a starých motocyklů a soutěže o nejhezčí motocykl. Na pátek je připraven galavečer thajského boxu a sobota bude ve znamení Pole Dance Battle.

**PAMÁTKY****Začínají Dny evropského dědictví**

Ve Slavonicích proběhne ve dnech 2.–4. září slavnostní zahájení Dnů evropského dědictví. Pro tuto příležitost budou některé památky otevřeny zdarma a pro návštěvníky bude připraven bohatý doprovodný program. Akce trvá po celý týden a netýká se pouze Slavonic – letos se jí zúčastní více než 150 obcí s 900 památkami. /mas/